

working life studies. – 2018. – №8. – P. 29-48.

2. Protasenko O. Human Factors: The Problem of Man-machine Interaction in the Digitalization Conditions / O. Protasenko, G. Mygal // Scientific journal of Polonia university. – 2021. – 48(5). – P. 198-210.

3. Stich J. F. Information and communication technology demands: outcomes and interventions / J. F. Stich, S. Farley, C. Cooper, M. // Journal of Organizational Effectiveness: People and Performance. – 2015. – 2(4). – P. 327-345.

УДК 331.45

РЕАЛІЗАЦІЯ ПРИНЦИПІВ СТАЛОГО РОЗВИТКУ У ПИТАННЯХ БЕЗПЕКИ НА ВИРОБНИЦТВІ

Лебедєва А.А.

Науковий керівник – Протасенко О.Ф., доцент кафедри готельного і ресторанного бізнесу, к.т.н., e-mail: olha.protasenko@hneu.net

Харківський національний економічний університет імені Семена Кузнеця

Проектування середовища людини в контексті нових технологій і вимог суспільства – складний організаційний і творчий процес, що передбачає системний аналіз кожного рішення на предмет відповідності принципам сталого розвитку. Такий підхід базується на втіленні інформаційних технологій, теорії людської діяльності, концепції екологічного мислення і психології екологічного відношення до довкілля. Центральним поняттям такого підходу є аналіз життєдіяльності людино-машинної системи крізь призму екологічності. Це дозволяє мінімізувати негативний вплив людино-машинної системи на довкілля. Практична реалізація такої концепції вимагає від працівника значного розширення світогляду і співпраці з фахівцями з різних галузей діяльності.

Робоче середовище – складна система природного і штучно створеного середовищ, де виникає синергізм впливів фізичної, хімічної, біологічної і психофізіологічної природи. Постійна наявність у житті людини таких чинників, як мікроклімат, інсоляція й освітленість, електромагнітні випромінювання, шуми, полімерні забруднювачі, аерозолі синтетичних мийних засобів і препаратів побутової хімії, пил, віруси та бактерії, стимулює швидкий розвиток екопідходу до проектування середовища діяльності людини. Це єдиний спосіб сповільнити психофізіологічну деградацію сучасної людини і

суспільства. Використання екологічного підходу при проектуванні предметного середовища безпосередньо впливає на фізичне, психічне та соціальне здоров'я людини і суспільства. Це визначає актуальність формування екологічного мислення у працівника і сприяє розвитку суспільства в цілому.

В одній з аксіом безпеки життєдіяльності сказано: будь-який вид людської діяльності є потенційно небезпечним. Інакше кажучи, при будь-якому рівні розвитку науки і техніки питання забезпечення й управління безпекою будуть актуальними. Цей факт обумовлює необхідність постійного пошуку нових засобів і заходів забезпечення безпеки людини як під час трудової діяльності, так і у повсякденному житті. У наслідок цього з'являються нові наукові напрями, які займаються детальним дослідженням і вивченням різних аспектів багатогранного поняття «безпека». Серед таких напрямів необхідно виділити ергоєкологію [1] і зелену ергономіку [2]. Їх ключовими принципами є дослідження й аналіз взаємовідносин системи «людина-машина» і навколишнього середовища, що на сьогодні важливо, оскільки забезпечити безпеку та здійснювати управління нею неможливо без врахування принципів сталого розвитку суспільства. Слід зазначити, що обидва напрями з'явилися у наслідок виникнення об'єктивної потреби у перегляді і докорінній зміні підходу до питання забезпечення безпеки на виробництві.

На сьогодні межі поняття «безпека» розширились, що потребує реалізації двох важливих умов [3, 4]:

- 1) комплексне застосування наявних в управлінні безпекою підходів, що дасть можливість забезпечити всебічне вивчення проблем безпеки та знайти їх оптимальні рішення;
- 2) перехід від оцінювання рівня безпеки замкнених систем «людина-техніка-робоче середовище» до відкритих взаємопов'язаних систем «людина-техніка-робоче середовище-навколишнє середовище».

Виконання цих умов забезпечують саме принципи ергоєкології і зеленої ергономіки, оскільки вони мають міждисциплінарний підхід і спрямовані на реалізацію принципів сталого розвитку суспільства. Отже, для підвищення рівня безпеки на виробництві актуальним є впровадження ергоєкології і зеленої ергономіки у систему управління безпекою.

Слід зазначити, що на сьогодні в Україні питанням забезпечення практичної реалізації принципів сталого розвитку суспільства приділяють багато уваги. Для наукових напрямів екологічного, економічного, соціального спрямування вони є базовими, проте у питаннях безпеки виробництва їх враховують недостатньо, що знижує ефективність управління безпекою на

виробництві.

Таким чином, на сьогодні забезпечення реалізації принципів сталого розвитку суспільства є обов'язковою умовою для ефективного функціонування будь-якого підприємства. Більш того, оскільки людино-машинні системи становлять частину життєдіяльності людини, тому вони мають відповідати сучасним вимогам безпеки, і провідниками тут мають виступити нові галузі знань, такі як ергоекоекологія і зелена ергономіка, які базуються на принципах сталого розвитку. Впровадження у виробництво принципів ергоекоекології і зеленої ергономіки дозволить перейти від розгляду й аналізу замкнених систем «людина-техніка-робоче середовище» до відкритих систем «людина-техніка-робоче середовище-навколишнє середовище», що дозволить враховувати різні аспекти взаємодії людини і навколишнього середовища, на що раніше не звертали уваги. Такий підхід, у кінцевому підсумку, дозволить підвищити рівень безпеки виробництва й ефективність управління ним.

Список використаних джерел

1. García-Acosta G. Ergoecology: evolution and challenges / G. García-Acosta, M. H. Saravia-Pinilla // Work. – 2012. – Vol. 41. – P. 2133-2140
2. Thatcher A. Green ergonomics: definition and scope / A. Thatcher // Ergonomics. – 2013. – 56 (3). – P. 389-398.
3. Протасенко О. Ф. Застосування принципів зеленої інфраструктури на підприємствах / О. Ф. Протасенко, Г. В. Мигаль // Збірник наукових праць НУК. – 2019. – № 1 (475). – С. 264-270.
4. Протасенко О. Ф. Екологічність робочого місця і простору / О. Ф. Протасенко, А. А. Івашура // Открытые информационные и компьютерные интегрированные технологии. – 2016. – Вып. 73. – С. 118-126.

УДК 613.64

ВПЛИВ НА ЗДОРОВ'Я ЛЮДИНИ РОБОТИ У ФОРМАТІ ОНЛАЙН

Левченко М. В.

Науковий керівник – Мороз М. О., доцент кафедри охорони праці та безпеки життєдіяльності, к.т.н., доцент, e-mail: mykola.moroz@kname.edu.ua

*Харківський національний університет міського господарства
імені О.М. Бекетова*

На сьогодні ні для кого не секрет, що завдяки комп'ютерам за два